

جایگاه خلیج فارس در روابط بازرگانی ایران و هند باستان

بختیار غفارپور^۱، حجت الله هزاریان^۲

^۱ هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شوشتر

^۲ کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شوشتر

چکیده

خلیج فارس از سپیده دم تاریخ حلقه ارتباطی میان تمدن‌های مرکزی داخلی با جزایر و بنادر جنوب ایران، عراق، بین‌النهرین، هند، چین، شرق و جنوب شرقی آسیا، مصر و آفریقای شرقی بوده است، آثار باستانی مکشوف در تمدن‌های ماقبل تاریخ ایران، نشان می‌دهد که خلیج فارس در روابط تجاری و تبادلات بازرگانی بین شهرها و زیست‌گاه‌های کهن ایران با جنوب غرب و شرق ایران از جمله هند نقش داشته است، شواهدی موجود است که نشان می‌دهد که از سده هفتم پیش از میلاد، میان ایران و هند روابط بازرگانی برقرار بوده است، در زمان هخامنشیان کشتی‌های ایرانی با عبور از دریای عمان به اقیانوس هند دست یافتند و تا سواحل سیلان به دادوستد می‌پرداختند، سلوکیان امکانات مهمی را برای ارتباط بین ایران و هند در خلیج فارس فراهم کردند، کالاهای هندی و ایرانی در این زمان از طریق خلیج فارس بین دو کشور رد و بدل و مبادله می‌شد. در زمان فرمانروایی اشکانیان، روابط بین ایرانیان و هندی‌ها کماکان برقرار بود، در این دوره روابط بازرگانی از طریق خلیج فارس بین دو کشور گسترش یافت. در دوره ساسانیان کشتی‌های ایرانی به‌طور مستقیم از خلیج فارس عازم هندوستان می‌شدند و از آنجا ادویه و ابریشم و دیگر کالاها را با خود می‌آوردند، بعد از اسلام همچنان روابط بین خلیج فارس و هند برقرار ماند، در پی گسترش روابط تجاری و بازرگانی بین دنیای اسلام و شبه قاره هند مراکز و بنادری در خلیج فارس به‌منظور استقرار بازرگانان و توقف کشتی‌ها تأسیس شد، که این بنادر نقش مهمی در روابط تجاری بین هند و دنیای اسلام داشتند. در این رساله به جایگاه خلیج فارس در روابط ایران و هند می‌پردازیم.

واژه‌های کلیدی: خلیج فارس، ایران، هند، راه‌های بازرگانی، روابط اقتصادی، بنادر، جزایر

مطالعات مدیریت و کارآفرینی

دوره ۷، شماره ۱، بهار ۱۴۰۰، صفحات ۳۶-۱۹